

HandläggareNanna Spett
Telefon: 08-50828862**Till**Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2023-09-26, p. 11

Förslag till grunder för riskbedömning och utgångspunkter för hållbar masshantering

Remiss från Naturvårdsverket, Diarienummer NV-05919-17

Förvaltningens förslag till beslut

1. Tillstyrka förslaget.
2. Godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på Naturvårdsverkets remiss.
3. Justera beslutet omedelbart.

Bakgrund

Naturvårdsverkets förslag som nu har remitterats utgör en del av den vägledning inom masshantering och återvinning av avfall för anläggningsändamål som Naturvårdsverket arbetar med. Naturvårdsverket har valt att dela upp vägledningen i fyra delar:

- Undersökning av avfallets kvalitet (uppdateras löpande, version 3 publicerad januari 2023)
- Relevanta rättsfall, sammanställning av rättspraxis (under uppdatering)
- Lagstiftning och tolkning av centrala begrepp (lagstiftning remitteras efter att regeringen tagit ställning till Naturvårdsverkets lagförslag inom området, tolkning av centrala begrepp publicerad april 2023)
- **Miljö- och hälsomässigt lämplig återvinning (behandlas i denna remiss)**

Dessa fyra dokument kommer när samtliga dokument är klara att ersätta nu gällande handbok om återvinning av avfall i anläggningsarbeten 2010:1.

Ärendet

Denna remiss innehåller förslag till huvudprinciper för hur lagstiftningen bör tillämpas och vilka avvägningar som bör göras när det finns motstående angelägna intressen. Dessa principer är:

1. Användningen ska inte innebära oacceptabla risker för människors hälsa och miljön.
2. Föroreningar ska inte påverka omgivningen negativt.
3. Bedömningar bör göras i både ett kortsiktigt och ett långsiktigt perspektiv.
4. Bedömningen bör vara lika oavsett klassning av materialet som avfall eller produkt.

Dessa principer utgör första delen av vägledningen för hur man ska göra en riskbedömning.

Ärendets beredning

Naturvårdsverket har den 7 juni 2023 remitterat förslag till vägledning om riskbedömning i samband med masshantering och massor för anläggningsändamål för yttrande senast den 2 oktober 2023. Ärendet har beretts av avdelningen för Miljö- och hälsoskydd i samarbete med avdelningarna Stadsmiljö, Verksamhetsstöd och Luft och klimat.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Miljöförvaltningen välkomnar en reviderad vägledning när det gäller användning av massor för anläggningsändamål. Ju tydligare och ju mer användarvänlig den blir desto större nytta kommer den att få, för tillsynen och för framtagande av geografiskt anpassade rutiner. Den kan då också bidra till likabehandling oavsett var i landet massorna används.

De fyra principerna, som presenteras i denna remiss följer de resonemang som förts i de tidigare remisserna. De är dock allmänt hållna men förvaltningen har förstått att de kommer att utvecklas i det fortsatta arbetet med framtagande av fler dokument och fördjupningsmaterial.

Det är i nuläget svårt att få en överblick och förståelse för hur hela vägledningsserien kommer att utformas och vilka aspekter som ska tas upp och var. Till exempel så är en viktig utgångspunkt för en hållbar masshantering att minska uppkomsten av överskottsmassor. Det är visserligen inte en princip som ligger till grund för riskbedömning, men förvaltningen vill ändå betona att denna utgångspunkt är viktig att belysa i vägledningen. Det behövs också vägledning kring principiella ställningstaganden när en avvägning ska gö-

ras mellan påverkan på den lokala miljön kontra klimatpåverkan av uppkomna transporter när massor behöver flyttas långt bort.

Naturvårdsverket anger i utkastet att materialet i möjligaste mån bör bedömas lika oavsett klassning som avfall eller produkt. Förvaltningen anser att det är en bra utgångspunkt. Av tillsynsvägledningen bör framgå vilka krav som kan ställas på den verksamhet som återvinner avfallsmassor till en produkt när det gäller dokumentation av vad produkten innehåller.

Naturvårdsverket anger också att ”Om det totalt sett finns överskott av massor kan det vara bättre ur resurshushållningsperspektiv att återvinna de bästa massorna och att deponera de sämre massorna” Tillsynsvägledningen bör belysa om verksamhetsutövaren, i anmälan om återvinning av avfall, ska beskriva tillgången av massor och hur man har gjort bedömningen att det inte finns renare massor att tillgå än de som anmälan avser. Det kan vara svårt för tillsynsmyndigheten att bedöma det aktuella överskottet av massor och när det är motiverat att använda förorenade massor eller om det faktiskt finns ett överskott av rena massor att tillgå.

Anna Hadenius
Förvaltningschef

Monika Gerdhem
Avdelningschef

Bilagor

Remissen från Naturvårdsverket